

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 290

van **KLAAS SLOOTMANS**

datum: 8 februari 2024

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Stichting Canon van Vlaanderen - Overzicht

De Canon van Vlaanderen is in feite een project van de Vlaamse overheid, gerealiseerd met Vlaamse subsidies, maar werd onafhankelijk uitgevoerd door een negenkoppige werkgroep. De hele zaak werd nu door de Vlaamse Regering geparkeerd in een stichting via artikel 61 van het programmadecreet bij de begroting 2024. Inmiddels werd die stichting ook opgericht bij akte van 27 november 2023 door dezelfde negen personen die de Canon hebben opgesteld.

Wat de canon(commissie) betreft:

1. De negen leden van de canoncommissie zijn, behalve de voorzitter zelf, allen door die voorzitter geselecteerd. Van de commissie is meermaals gezegd dat ze 'pluralistisch en interdisciplinair' is samengesteld. Dat laatste is zonder meer duidelijk en werd ook expliciet aangetoond.

Maar wat met het eerste? Waaruit blijkt dat pluralistische karakter? Welke strekkingen zijn in de commissie (en stichting) vertegenwoordigd en door wie?

2. Welke middelen werden tot op heden vanuit de Vlaamse overheid besteed aan de canoncommissie? Graag een systematisch en volledig overzicht.
3. Aan wie behoort de intellectuele eigendom van de (huidige) Canon van Vlaanderen toe, zowel wat het boek als de webstek betreft?
4. Welke vergoedingen werden aan elk van de commissieleden tot op heden uitbetaald en voor welke prestaties? Idem wat derden betreft.
5. De canoncommissie raadpleegde heel wat experts en ervaringsdeskundigen.

Kan de minister meedelen wie dat waren en voor welke aspecten ze werden geraadpleegd?

6. Wat het boek betreft: op welke wijze werd de uitgever geselecteerd? Hoeveel exemplaren van het boek werden inmiddels verkocht? Wat waren de opbrengsten van het boek en wat gebeurt daarmee? Hoeveel ervan ging desgevallend naar de auteurs en/of de commissie?
7. Er is in de antwoorden van de minister op parlementaire tussenkomsten meermaals sprake van aanbevelingen en een eindrapport van de canoncommissie.

Kunnen die documenten worden bezorgd?

Wat de stichting betreft:

8. Wat is de inbreng van de Vlaamse overheid bij de oprichting van de stichting en bij het opstellen van haar statuten? Wie bepaalde haar samenstelling? Wie bepaalde haar doelstellingen? Waarom heeft de stichting een erg gesloten karakter wat haar samenstelling (lidmaatschap) betreft?
9. In het programmadecreet is er sprake van een beheersovereenkomst met de stichting. Is die al afgesloten en kan die worden bezorgd? Hoe wordt deze verantwoord door de regering, zoals in het decreet staat?
10. De minister stelt twee medewerkers ter beschikking, zo lezen we.
Wie stelt hen aan en ontslaat hen, wat is hun statuut, wie betaalt hen, wat zijn hun taken, wie evalueert hen?
11. Wat is de verhouding tussen de Vlaamse overheid en de stichting met betrekking tot het project 'Canon van Vlaanderen' op het inhoudelijke vlak?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 290 van 8 februari 2024

van **KLAAS SLOOTMANS**

1. We hechten groot belang aan de onafhankelijkheid van de Stichting en schenken dan ook veel vertrouwen aan de voorzitter, die met de Canon van Vlaanderen ook al bewezen heeft dat vertrouwen meer dan waard te zijn. Het ergste wat de Stichting zou kunnen overkomen, is dat politiek bepaalde ideologische quota zou opleggen, zich vergaand zou moeien met de precieze samenstelling of de leden zou dwingen om publiekelijk kleur te bekennen. Ik kan wel meegeven dat er leden geselecteerd zijn die een vaste of tijdelijke connectie hadden met de vier grote universiteiten: UGent, Universiteit Antwerpen, KU Leuven en Vrije Universiteit Brussel.
2. Over de drie jaren 2021, 2022 en 2023 heen werd er in totaal 747.956,55 euro gespendeerd – wat slechts de helft is van wat gebudgetteerd werd. Het project is over het algemeen zuinig beheerd en komt zeer goed uit vergelijkingen met andere projecten. Grote uitgavenposten waren het ontwikkelen van de website canonvanvlaanderen.be en de opdracht van Geheugen Collectief.
3. De intellectuele eigendom behoort toe aan de private Stichting Canon van Vlaanderen.
4. De commissieleden werkten drie jaar (november 2020 tot einde 2023) voor de commissie Canon van Vlaanderen.

Voor al deze werkzaamheden werd aan alle commissieleden in totaal samen 197.500 euro (excl. BTW) forfaitaire vergoedingen uitbetaald, en voor 39.500 euro (excl. BTW) aan dienstverleningsovereenkomsten met universiteiten, waaraan de betrokken commissieleden zijn verbonden.

De commissieleden verleenden de volgende ondersteuning voor de realisatie van de Canon van Vlaanderen:

- a. Actieve deelname aan vergaderingen van de commissie, aan ad hoc vergaderingen (met commissieleden, externe experts en derde instanties), aan bilateraal overleg, plenaire vergaderingen en ad hoc overlegmomenten onder meer met de geraadpleegde experts.
- b. Voorbereiding en opvolging van deze vergaderingen door persoonlijk studie- en schrijfwerk gericht op: het vastleggen van het concept van de Canon, de selectie van de vensters en de blikvangers, het schrijven van basisteksten binnen de eigen expertise, de bespreking van deze teksten, bespreking van de publieksteksten met Geheugen Collectief, de opvolging van het ontwerp en de bouw van de website door overleg met de website developer, de inhoudelijke invulling van de website door aanleveren van additionele content (beeld en tekst), feedback bij voorstellen van additionele content, toepassingsmogelijkheden van de Canon in functie van het advies.
- c. Een eerste evaluatie en remediëring van vastgestelde problemen.
- d. Feedback geven op de versie 'eenvoudig Nederlands'.
- e. Feedback geven op de Engelse vertaling.

Er werden geen vergoedingen aan derden uitbetaald.

5. Er werden in totaal 130 mensen geconsulteerd voor inhoudelijk advies, onder wie tal van universiteitsprofessoren (Gent, Antwerpen, Leuven, Brussel). 117 personen worden bij naam vermeld in het dankwoord van het boek.
6. De keuze van de uitgever verliep via een aanbesteding met beperkte waarde. Uit de aangeboden offertes koos de commissie onafhankelijk een uitgeverij, die het gewenste concept van de commissie helemaal volgde en het boek aan een bescheiden prijs op eigen risico wou uitgeven.

Er werden intussen ongeveer 35.000 exemplaren verkocht, wat alle verwachtingen overtreft en bewijst dat er in Vlaanderen veel interesse is voor ons verleden.

De royalties van het boek zijn voor de private Stichting Canon van Vlaanderen, die ze enkel voor haar doelstellingen kan aanwenden. Er zijn geen persoonlijke opbrengsten voor de auteurs van het boek. Alle opbrengsten zullen dus gaan naar de verdere uitbouw en beheer van het Canon-project.

7. Het eindrapport met aanbevelingen is al sinds de publicatie van de canon (9 mei 2023) openbaar raadpleegbaar op https://www.canonvanvlaanderen.be/content/uploads/2023/05/Canon_Rapport-aan-de-minister_7MEI.pdf
8. De statuten van de private Stichting werden opgesteld door de leden van de Canoncommissie, die ook de doelstellingen bepaalden. Er is, wat betreft de samenstelling van de raad van bestuur, in eerste instantie gekozen voor continuïteit met de Canoncommissie, gelet op haar interdisciplinair en pluralistisch karakter. Ik kan niet voldoende benadrukken hoe beschadigend het zou zijn voor het Canon-project als de politiek zich op ongeoorloofde wijze zou moeien met bijvoorbeeld de samenstelling van de Stichting. De Vlaamse Regering geeft dan wel opdrachten, maar waakt ook goed over de onafhankelijkheid van de mensen die deze opdrachten willen uitvoeren.
9. De beheersovereenkomst is in opmaak.
10. De medewerkers worden aangesteld, ontslagen en geëvalueerd door de Stichting. De Stichting beschikt op dit moment over één medewerker, een gedetacheerde leraar, voordien ook secretaris van de Canoncommissie. Hij is secretaris van de Stichting en is binnen de kruitlijnen van het bestuursorgaan belast met de dagelijkse werking (in het bijzonder alles wat vereist is voor het onderhoud en vooral de verdere ontwikkeling van de website, en alle contacten met derden gericht op de bekendmaking van de canon).

Op dit moment is er nog geen tweede medewerker.
11. De Vlaamse overheid respecteert de wetenschappelijke onafhankelijkheid en heeft geen inhoudelijke sturing gegeven aan het project 'Canon van Vlaanderen'. De private Stichting die werd opgericht moet er voor zorgen dat het werk in alle onafhankelijkheid kan worden verdergezet.